

การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย
ศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
THE ADMINISTRATION OF THE SCHOOLS FOR STUDENT DEVELOPMENT IN THE 21ST
CENTURY OF SRI CHIANGMAI NETWORK GROUP 3 SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
NONGKHAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

ธิดารัตน์ บุญศรีฤกษ์¹, สุรางคนา มั่นยานนท์²

TIDARAT BOONSIRUEK¹, SURANGKANA MONYANON²

Received: December 3, 2022 Revised: December 12, 2022 Accepted: February 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 2. ศึกษาระดับทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และ 3. ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 จำนวน 7 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 7 คน และครูจำนวน 28 คน รวมเป็น 35 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติเครื่องมือ คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 47 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงใช้สถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ระดับทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 การบริหารด้านงานวิชาการ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาสื่อการสอน จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านงานงบประมาณ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการใช้งบประมาณต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ จัดทำโครงการเพื่อระดมทุนสนับสนุนจากองค์กรภายนอก ด้านงานบุคคล ผู้บริหารร่วมทำมาตรฐานงาน ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมสนับสนุนยกย่องให้เกียรติครูในโรงเรียน และด้านงานบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนงานธุรการ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาบริหารและพัฒนาการศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียน, ทักษะนักเรียนศตวรรษที่ 21, แนวทางการพัฒนา

¹ สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี / Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

อีเมลผู้ติดต่อ: tidaratboon20@gmail.com

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1. to study the condition of school administration in the Sri Chiangmai network group; and 2. to assess 21st century student skill levels. 3. School management development guidelines The population and sample were seven schools in the Sri Chiang Mai network group 3. The informants were seven administrators and 28 teachers, for a total of 35 people chosen based on eligibility criteria. The research instrument was a 47-item questionnaire with a 5-point rating scale. The index of item objective congruence (IOC) was between 0.67 and 1.00, and the reliability of the questionnaire was 0.95. Data analysis is a content-based analysis using statistics such as percentage, mean, and standard deviation. The results showed that: 1. The condition of school administration for student skills development in the 21st century of the Sri Chiangmai network group 3 under the Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, overall sound, and each aspect was at a high level. 2. The skill level of students in the 21st century in Sri Chiangmai network group 3 under Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1 was overall at a high level. 3. Approaches to the development of school administration to develop student skills in the 21st century. Academic administration administrators should encourage teachers to develop teaching materials and provide instruction that focuses on learners as necessary. The executives promote and support the use of the budget for implementing various activities and setting up projects to raise funds for support from external organizations. Personnel the executives participated in making work standards, evaluating the quality of personnel management, promoting, supporting, and honoring teachers in schools and general administration, and executives to support administrative work bringing innovation and technology to manage and develop education.

Keywords: School administration, 21st century student skills, Guidelines for the development

บทนำ

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์การ และพลเมืองโลก หลายด้าน ได้แก่ ความผันผวนทางเศรษฐกิจการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและ นวัตกรรมที่รวดเร็ว การปรวนแปรของสภาพภูมิอากาศความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมภัยพิบัติทางธรรมชาติของโลกมีแนวโน้มเกิดความรุนแรงมากขึ้นและผลกระทบอื่น ๆ อีกมากมาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 76) ทำให้องค์การทั้งภาครัฐและ เอกชนต่างได้รับผลกระทบ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้อยู่รอดและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์การครั้งใหญ่เพื่อนำพาไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะต้องบริหาร จัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

และความสมดุลเพื่อให้บริหารจัดการศึกษาบรรลุผล สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อเด็กในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบันมีความพร้อมที่จะรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแล้วหรือไม่ ครูมีความรู้และทักษะพร้อมที่จะนำเทคโนโลยีมาพัฒนาการเรียนการสอนหรือไม่ ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง หรือไม่ ผู้บริหารระดับนโยบายมีความใส่ใจต่อการเปลี่ยนแปลงหรือยัง (Churches, 2008, pp.2-4) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงห้องเรียน ครู หลักสูตร และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้น ยังไม่เพียงพอกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว สิ่งสำคัญที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงด้วย คือ ศาสตร์การสอน (Pedagogy) ที่ต้องสะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนสะท้อนถึงโลกที่พวกเขาจะต้องเดินทางเข้าไปในอนาคต

นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์ชาติ วัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายของรัฐบาลโดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ระดับประถมศึกษา มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ (1) ปลุกฝังระเบียบวินัย ทักษะคิดที่ถูกต้อง (2) เรียนภาษาไทยเน้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น (3) เรียนภาษาอังกฤษและภาษาพื้นถิ่นเน้นเพื่อการสื่อสาร (4) เรียนรู้ด้วยวิธี Active learning เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ (5) สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ (6) จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน Coding (7) พัฒนาครูให้มีความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาคอมพิวเตอร์ Coding (8) จัดให้มีโครงการ 1 ตำบล 1 ห้องเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกบริเวณ โรงเรียนให้เอื้อต่อการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 3) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขมาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ต้องให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ การจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ดังเรื่องต่อไปนี้ (1) ความรู้ เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน 23 ประเทศชาติ รวมถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสถาบันชาติไทยการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยทักษะความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี รวมถึงประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจในการจัดการ การใช้ประโยชน์จากธรรมชาติและการดูแลสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน (2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและกีฬา (3) ความรู้ความเข้าใจในทักษะด้านวิชาการ เช่น ด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง (5) ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 5-13)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักในการส่งเสริมสนับสนุนและบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงให้มีคุณภาพตามมาตรฐานตระหนักและเห็นความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2564 ตามนโยบายของรัฐบาลโดยได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาความสามารถและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สูงสุดตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถและ ศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สูงสุดโดยการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ 1) มีความรู้ความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและงานอาชีพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตามกระบวนการแนะแนวได้อย่างเป็นระบบ 2) เป็นผู้นำทางวิชาการที่แสดงถึงความรู้ความสามารถในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้น Active learning การวัดและประเมินผลการพัฒนาระบบนิเทศภายในและการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศโดยเน้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กระตุ้น จูงใจ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูในโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ 3) เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในหรือนอกโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1, 2564) และจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ได้มีการวิเคราะห์ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของผู้บริหารสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนไม่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก จึงละเลยไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน 3) การนิเทศจากผู้บริหารสถานศึกษาและจากเขตพื้นที่การศึกษาไม่เป็นระบบระบบ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่มีความมุ่งมั่นในการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนบริหารจัดการแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนเรียนร่วม 6) ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1, 2564, หน้า 20-28) ซึ่งจุดอ่อนดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการขาดทักษะของผู้บริหารในสถานศึกษาอย่างยิ่งยวด ถ้าไม่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขอาจจะทำให้การบริหารจัดการในโรงเรียนขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ รวมทั้งคุณภาพการศึกษาอาจจะไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบและโรงเรียนเช่นกัน

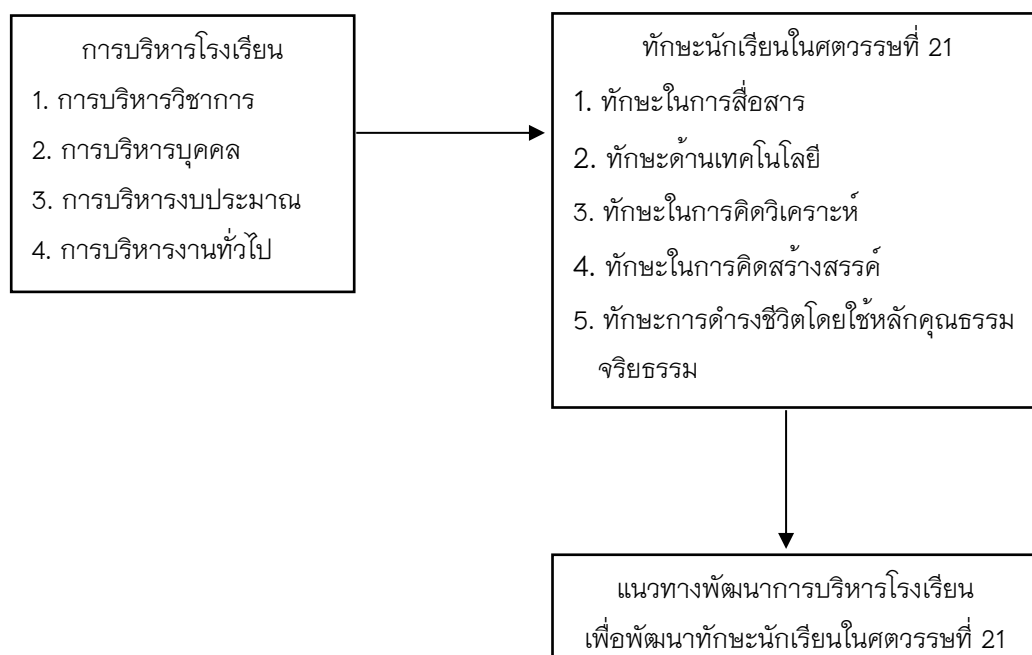
ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้ความตระหนักในประเด็นปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจึงได้สนใจทำการวิจัย เรื่อง การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยใช้แนวคิดเรื่องทักษะการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของ อริสมันต์ คงแสง, และกิจพิณัฐ อุสาโห (2563, หน้า 3) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 7 แห่ง ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 60 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน และครู จำนวน 28 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติ เป็นครูหัวหน้างาน 4 ฝ่าย คือ บริหารวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงานงบประมาณและบริหารงานทั่วไป โรงเรียนละ 4 คน รวม 7 โรงเรียน จำนวน 28 คน รวมทั้งหมด 35 คน

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และอายุราชการปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ประกอบด้วย 4 งาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ข้อคำถามตามเนื้อหาของแต่ละด้าน จำนวน 47 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถด้านเทคโนโลยี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการดำรงชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม ข้อคำถามตามเนื้อหาของแต่ละด้าน จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มี ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended questionnaire)

วิธีรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้ศึกษานำเครื่องมือและหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี (วิทยาเขตอุดรธานี) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดของกลุ่มเป้าหมายการศึกษา ดังนี้ 2) บันทึกเสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี (วิทยาเขตอุดรธานี) เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียน 3) ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้ผู้บริหารทางการศึกษาและครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการคำนวณร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 42-43) สำหรับ

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม โดยการหาค่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item objective congruence) 1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยการนำแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปตารางและบรรยายประกอบ รายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	สภาพการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	งานวิชาการ	3.86	0.68	มาก
2	งบประมาณ	4.08	0.73	มาก
3	งานบุคคล	4.05	0.71	มาก
4	งานบริหารทั่วไป	4.17	0.71	มาก
	รวม	4.04	0.71	มาก

จากตาราง 1 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า งานบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.71) รองลงมา คือ งานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.73) รองลงมา คือ งานบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.71) และงานวิชาการ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$, S.D.=0.68)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ทักษะในการสื่อสาร	4.31	0.61	มาก
2	ทักษะด้านเทคโนโลยี	4.47	0.59	มาก
3	ทักษะในการคิดวิเคราะห์	4.15	0.67	มาก
4	ทักษะในการคิดสร้างสรรค์	3.65	0.70	มาก
5	ทักษะการดำรงชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม	4.58	0.50	มากที่สุด
รวม		4.23	0.61	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ทักษะการดำรงชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.50) รองลงมา คือ ทักษะด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.59) รองลงมา คือ ทักษะในการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.67) และทักษะในการคิดสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$, S.D.=0.70)

ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่ามีข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนา ดังนี้

1. งานงบประมาณ 1.1) ผู้บริหารจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการเพื่อจัดสรรงบประมาณ แผนการติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณที่นำมาบริหารโรงเรียน 1.2) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนในการจัดทำและเสนอของงบประมาณ คู่มือเรื่องปัจจัยพื้นฐานทางครอบครัวให้ความช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ ที่จะสามารถพัฒนานักเรียนได้ และ 1.3) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนในการรวมกลุ่มผู้ปกครองในรูปแบบคณะกรรมการเครือข่ายให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการจัดหาอุปกรณ์จัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ยากจนหรือให้นักเรียนทุกคนได้เข้าถึงการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขอระดมทุนจากองค์กรภายนอก ชุมชน ผู้ปกครอง จัดผ้าป่าเพื่อระดมทุนการพัฒนาโรงเรียน

2. งานวิชาการ 2.1) ผู้บริหารควรศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา และความต้องการของชุมชนเพื่อทำแผนพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนานักเรียนในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน 2.2) ผู้บริหารควรศึกษา เข้าใจการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2.3) ผู้บริหารควรศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนริเริ่มจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สำรองและสนับสนุนการใช้ ICT และ E-learning ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2.4) ผู้บริหารควรศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 2.5) ผู้บริหารควรศึกษา ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลผู้เรียน นิเทศและติดตามผลอย่างสร้างสรรค์

3. งานบุคคล 3.1) ผู้บริหารควรเป็นกลาง โปร่งใส ยุติธรรมตรวจสอบได้ ประชุมชี้แจง รับฟังปัญหาจัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงาน การประเมินงาน สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเสริมสร้างให้ทุกคนมีเป้าหมายการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน 3.2) ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนครู 3.3) ผู้บริหารควรมีการวางแผนอัตรากำลังเสมอ ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร

4. งานบริหารทั่วไป 4.1) ผู้บริหารควรประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป 4.2) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน การรับนักเรียน การออกเยี่ยมบ้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 4.3) ผู้บริหารควรร่วมระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบัน และสังคมอื่น

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญของการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}=4.04$, $S.D.=0.71$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ งานบริหารทั่วไป งานงบประมาณ งานบุคคล และงานวิชาการ ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญจากการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 การบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีระบบการบริหารงานธุรการที่ทันสมัยโดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด คุ่มค่า ผู้มาติดต่อ ราชการกับโรงเรียนได้รับความสะดวกและความพึงพอใจ สนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษามาใช้ในการบริหารและ พัฒนาการศึกษา ประสานการปฏิบัติ ราชการทั่วไป กับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถนโยบายการจัดการศึกษา เป้าหมาย กลยุทธ์ของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน งานธุรการเป็นงานที่ให้บริการเพื่อบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพเป้าหมายที่กำหนดไว้โดย มีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน อำนาจความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุก

รูปแบบ ผู้บริหารมุ่งพัฒนาโรงเรียนให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวภาค พงษา (2554, หน้า 134) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านเทคโนโลยี และระบบเครือข่ายสารสนเทศ ด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการดูแลอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อมด้านการจัดการระบบการควบคุมภายใน สอดคล้องกับ วีระศักดิ์ ศรีอุตร (2555, หน้า 147) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยภูมิโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร รองลงมาคือ ด้านการดูแล อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ตามลำดับ

1.2 การบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ จัดทำโครงการเพื่อระดมทรัพยากร จากองค์กรภายนอกและสรรหาการ สนับสนุนของแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ตรวจสอบและติดตามการใช้จ่าย งบประมาณ สินทรัพย์และรายได้ของ โรงเรียน จัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอขอ งบประมาณ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนปฏิบัติตามภารกิจการบริหารงานงบประมาณตามขอบข่าย การบริหารงานงบประมาณโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งสอดคล้องกับ สรารักษ์ ศิริพงษ์ (2559, หน้า 116) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับการบริหารงานงบประมาณใน สถานศึกษา จากมากไปหาน้อยได้แก่ การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ การบริหารบัญชี การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การจัดทำและเสนอของบประมาณการ บริหารงานบัญชีการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษาการจัดสรรงบประมาณตามลำดับ

1.3 การบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย 3 ลำดับแรก คือ โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพการ บริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานการ บริหารงานบุคคล จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำและเกณฑ์ การประเมินผลงาน สำหรับ ข้าราชการครูและบุคลากร มีการวางแผนอัตรากำลังคนและ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งเน้นให้โรงเรียน สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของโรงเรียน เพื่อดำเนินการด้านบริหารงานบุคคลให้เกิดความ อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและ ก้าวหน้าวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ อุมารินทร์ น้อมบุญญา (2559, หน้า 108) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานและการให้บุคคลพ้นจากงาน และด้านการสรรหาบุคลากร สอดคล้องกับ ณัฐนิช ศรีลาคำ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การวางแผนอัตรากำลังและการดำรงตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ

1.4 การบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุนให้ครู วัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศติดตามและประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ผลการดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้มีการดำเนินการวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับด้านงานจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และควบคุมติดตามการประเมินผลและการนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และในส่วนของงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้โรงเรียนได้มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ของผู้เรียนโดยโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 148) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับเกรียงไกร ชูระพันธ์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ

2. ระดับทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}=4.23$, $S.D.=0.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้น ด้านความสามารถการดำรงชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถด้านเทคโนโลยี ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ตามลำดับ มีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ทักษะการดำรงชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทักษะการดำรงชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม คือ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 14 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ขั้นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 15 นักเรียนแก้ไขปัญหา การเรียน การทำงาน การใช้ชีวิตได้อย่างมีเหตุผลและมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำรงชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม เป็นการดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมด และเป็นคุณลักษณะที่เด็กไทยจำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรม คือ สิ่งที่เป็นคุณงามความดีที่บุคคลควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อความสุขความเจริญของตนเองและสังคมส่วนรวม บุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดี ควรยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมต่าง ๆ คุณธรรมและจริยธรรมในการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6-7) กล่าวถึงสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองและพลโลก ดังนี้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ

2.2 ทักษะด้านเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 นักเรียนมีองค์ความรู้ เข้าใจ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและดิจิทัล สามารถแยกแยะสิ่งถูกผิด และป้องกันตนเองจาก การใช้เทคโนโลยีได้อย่าง เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 4 นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมายทุกคนต้องมีทักษะในการสร้างสารสนเทศและสื่อออกไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6-7) กล่าวถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ว่าปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้

เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21

2.3 ทักษะในการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 นักเรียนสามารถสื่อสารกับครูผู้สอนเพื่อน บุคคลอื่นให้รับรู้โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 3 นักเรียนสามารถอธิบาย และนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6-7) กล่าวถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.4 ทักษะในการคิดวิเคราะห์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 8 นักเรียนสามารถแยกแยะข้อมูลใด เป็นข้อคิดเห็น ข้อมูลใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อมูลใดเป็นความเท็จ ตลอดจนพิจารณาความน่าเชื่อถือได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 7 นักเรียนมีกระบวนการคิด ใช้เหตุผลพิจารณา ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ในการแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตของตน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดที่เป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 Learning thinking ซึ่งเป็นทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ครูควรนำมาปรับในหลักสูตร พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นนักคิดวิเคราะห์ และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6-7) กล่าวถึงสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.5 ทักษะในการคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 นักเรียนมีกระบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และการดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 12 นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ อย่างสร้างสรรค์ทันสมัย ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างถูกต้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นความสามารถทางสมองที่คิดในลักษณะอเนกนัยนำไปสู่การคิดค้นสิ่งแปลกใหม่ ด้วยการดัดแปลง ประยุกต์ ผสมผสานกันให้เกิดสิ่งใหม่ สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 Learning thinking ซึ่งเป็นทักษะในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นทฤษฎีหลักการได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้มีใช้เพียงแต่คิดในสิ่งที่เป็นไปได้หรือสิ่งที่เป็นเหตุเป็นผลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ความคิดจินตนาการก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องควบคู่ไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดค้นหรือจินตนาการให้เป็นไปได้ จึงทำให้เกิดผลผลิตที่ยังประโยชน์ต่อสังคม และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551, หน้า 6-7) กล่าวถึงสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายศรีเชียงใหม่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3.1 งานวิชาการ

1) ผู้บริหารควรประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักแก่ครูเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา และความต้องการของชุมชน เพื่อทำแผนพัฒนานักเรียนในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2) ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนควรกระตุ้นให้ครูปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างเครือข่ายส่วนรวมกับองค์กรภายนอก ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเข้าใจการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์

3) ผู้บริหารควรศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนริเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล พัฒนาการเรียนรู้สารสนเทศ สรรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ E-learning ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) ผู้บริหารควรศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยกระบวนการที่หลากหลาย

5) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศและติดตามผลอย่างสร้างสรรค์ ควรช่วยเหลือในด้านความรู้ให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ควรจัดประชุมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน

3.2 งานงบประมาณ

1) ผู้บริหารจัดทำเสนอของบประมาณ จัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา ควรมีการจตุบมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำและเสนอของบประมาณให้บุคลากรในโรงเรียนและติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำและเสนอของบประมาณที่หมวด/งาน/ฝ่ายจัดทำหรือเสนอขอ

2) ผู้บริหารขอระดมทุนจากองค์กรภายนอก และสรรหาการสนับสนุนของแหล่งเงินทุนต่าง ๆ เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง จัดผ้าป่าเพื่อระดมทุนการพัฒนาโรงเรียน

3) ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดสรรงบประมาณ ปรับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า

4) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนในการรวมกลุ่มผู้ปกครองในรูปแบบคณะกรรมการเครือข่ายให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการจัดหาอุปกรณ์ จัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ยากจนหรือให้นักเรียนทุกคนได้เข้าถึงการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5) ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานการเงิน โดยแต่งตั้งบุคลากรที่มีทักษะความรู้เกี่ยวกับระเบียบการเงิน เพื่อดำเนินการและมีการตรวจสอบติดตามการบริหารการเงิน จตุบมสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครูปฏิบัติหน้าที่การเงิน มีการจัดหาคู่มือ เอกสาร และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนเพียงพอ

6) ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีแนวปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้าง มีการตรวจสอบงบประมาณ รายละเอียด เกณฑ์ คุณลักษณะ เป็นไปตามระเบียบ จตุบมสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครูปฏิบัติหน้าที่พัสดุ มีการจัดหาคู่มือ เอกสาร และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนเพียงพอ

3.3 งานบุคคล

1) ผู้บริหารควรเป็นกลาง โปร่งใส ยุติธรรมตรวจสอบได้ ประชุมชี้แจง รับฟังปัญหาจัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงาน การประเมินงาน สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเสริมสร้างให้ทุกคนมีเป้าหมายการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

2) ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนครู/บุคลากรทางการศึกษาให้มีวิทยฐานะสูงขึ้น เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ มีการปฐมนิเทศให้ความรู้ภาระงานตามมาตรฐานตำแหน่ง จรรยาบรรณวิชาชีพความก้าวหน้าในวิชาชีพ และระบบสวัสดิการต่าง ๆ อบรมเสริมสร้างความรู้และทักษะเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ พัฒนาครูที่ปฏิบัติการสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอก/โดยการฝึกอบรมและนิเทศ ติดตาม

ประเมินบุคลากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องควรมีวิธีพัฒนาด้วยวิธีที่หลากหลาย ไม่ควรให้ครูไปอบรมจนกระทั่งขั้นเรียน ควรให้ขวัญกำลังใจให้เหมาะสม การพัฒนาควรให้เป็นไปตามความต้องการ / ผลประโยชน์จะเกิดขึ้น การอบรมแต่ละครั้งควรให้มีการขยายผลและให้มี PLC การปฏิบัติงาน/การสอน

3) ผู้บริหารควรมีการวางแผนอัตรากำลังเสมอ ควรมีการสำรวจ วางแผนและติดตามอัตรากำลังอย่างเป็นระยะและมีการขอกรอบอัตรากำลังไว้ล่วงหน้าเพื่อเตรียมการทดแทนอัตรากำลังที่จะเกษียณอายุราชการ โดยให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน มีการรวบรวมและรายงานข้อมูลบุคลากรแยกตามสาขาวิชาเอกและข้อมูลของบุคลากรทางการศึกษา โดยวางแผนให้ตรงกับความต้องการเพื่อตอบสนองจุดเน้นจุดเด่นของสถานศึกษา ควรสร้างคู่มือการบริหารงานบุคคลให้สถานศึกษา กำหนดตำแหน่งที่มีลักษณะพิเศษตามจุดเน้นจุดเด่นของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร

3.4 งานบริหารทั่วไป

1) ผู้บริหารควรประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีโครงการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำ ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม และใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมบูรณาการระหว่างสาระการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ใช้ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีหน้าชั้นเรียน

2) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน สร้างความตระหนักปลูกจิตสำนึกในการดูแลอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ควรดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและปลอดภัย ควรกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและโรงเรียนควรประเมินและรายงานผลการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน และต้องมีการรายงานผลการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต่อหน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชนให้ทราบ

3) ผู้บริหารควรร่วมระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่น มีการเชิญชวนชุมชนเขามาร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา คณะครูเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในงานประเพณีต่าง ๆ ควรมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นวารสารแจกผู้ปกครองชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านงานวิชาการ ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาคู่มือในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีโครงการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำ ผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมสื่อ

นวัตกรรม และใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้เท่าทันกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ประชุมชี้แจง จัดทำ กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงอย่างเป็นระบบ

1.2 ด้านงานงบประมาณ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณ ในรูปแบบของคณะกรรมการโดยการเสนอความคิดเห็นและให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ หรืองบประมาณตามกำลังและฐานะ รวมทั้งร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าที่สุดและตรวจสอบความโปร่งใสได้ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแก่บุคลากรในโรงเรียน และให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริหารงบประมาณ มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำและเสนอของบประมาณของแต่ละกลุ่มงาน และศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นเลิศในการการบริหารงบประมาณ

1.3 ด้านงานบุคคล ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ในการให้ความสำคัญกับการรับรู้อาสาสมัครเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในโรงเรียนให้มากขึ้น มีการประชุมชี้แจง กำหนดภาระงาน จัดทำคู่มือหรือแผนงานการบริหารงานบุคคล กำหนดหน้าที่การปฏิบัติงานของบุคคลแต่ละคนอย่างชัดเจน สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคคล สนับสนุนให้บุคคลในสถานศึกษาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลควรมีการประกาศขั้นตอน เกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงและโปร่งใส

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ในการหารายได้และทุนการศึกษาแก่ทางโรงเรียน เช่น การร่วมมือกันจัดทำผ้าป่าโรงเรียน การจัดทำโครงการที่ช่วยน้องของศิษย์เก่าของโรงเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ร่วมกันกับองค์กรภายนอกสร้างเครือข่ายบริหารและพัฒนาโรงเรียน ควรมีการให้บริการชุมชนได้ใช้อาคาร แหล่งเรียนรู้ สิ่งปลูกสร้างและบริเวณโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวทางการศึกษาและข่าวสารถึงหน่วยงานภายนอก ผู้ปกครอง จัดทำวารสาร จดหมายข่าว เสียงตามสาย และประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ผ่านสื่อออนไลน์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในด้านใดด้านหนึ่ง และสามารถนำผลการวิจัยนั้นไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ได้จริงมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เกรียงไกร ชูระพันธ์. (2558). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ณัฐนิช ศรีลาคำ. (2557). *การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- นิตยธิดา จันดาสงค์. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21*. ในวรรณา เลิศวิจิตรจรัส, สงวนศรี ศรีเทพประติมา (บรรณาธิการ). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ตถาตา.
- วีระศักดิ์ ศรีอุดร. (2555). *การศึกษาสภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สรารักษ์ ศิริพงษ์. (2559). *การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสาวภาค พงษา. (2554). *สภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อุมารินทร์ น้อมบุญญา. (2559). *การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.